

Vaasan varuskunnan historiaa

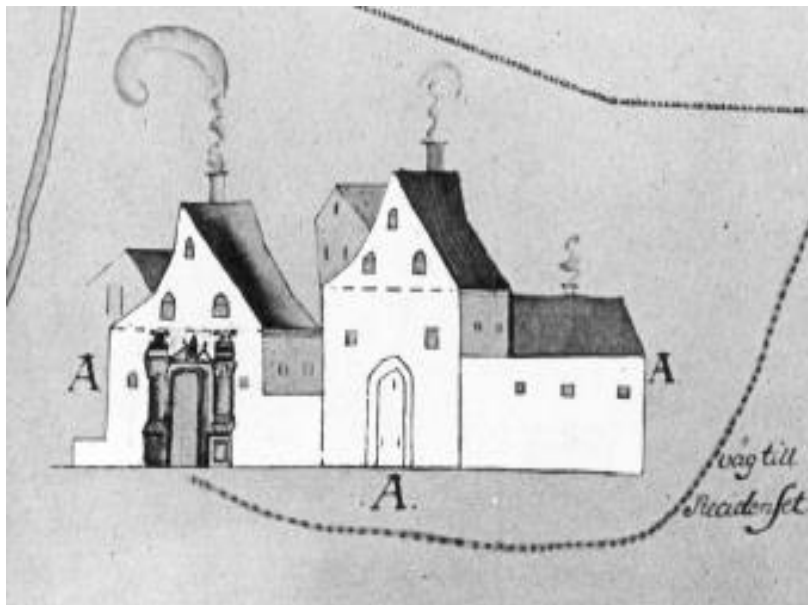
Vaasan Suomalainen Klubi 5.9.2022
Ilkka Virtanen

Vaasalaiset joukko-osastot

- Vaasaan sijoitetut joukko-osastot (17)
 - Ruotsin vallan aika (6)
 - Suuriruhtinaskunta (3)
 - Itsenäinen Suomi (8)
- Sodanajan joukkojen perustaminen (28)
 - Talvisota (14)
 - Jatkosota (14)
- Hallinnollisia ym. yksiköitä (7)

Ruotsin vallan aika

- **Korsholman linna 1300 – 1500 luvut**
 - Hallinnollinen linna, myös jonkin verran sotilaita

Linna 1750-luvun kartassa

Linna ÖFG-PMK:n viirissä

- **Pohjanmaan Lippukunnat (Fänikor)**
 - Kustaa Vaasan perustamat (1555 – 1618)
 - Rykmentin esimuoto, 500 miestä
 - Lisäksi nostoväki-järjestelmä, myös 500 miestä
 - Suuri Venäjän sota 1555 – 1557 (Kustaa Vaasa sodan ajan Suomessa)
- **Kuninkaallinen Pohjanmaan Rykmentti**
 - Kustaa II Aadolf uudisti sotalaitoksen 1626
 - 1626 – 1809

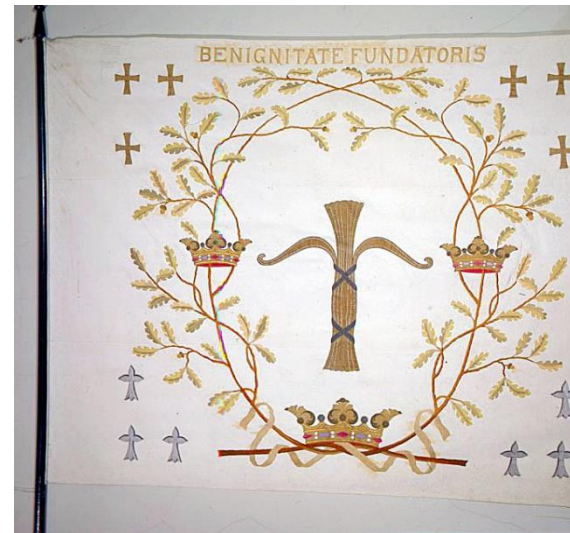
- Pohjanmaan rykmentin lippu

- **Vaasan Porvariskaarti 1619 – 1733**
 - Kaupungin suojarahot, 1 + 1 komppania
 - Osallistui poikkeuksellisesti Napuen taisteluun 1714

Akvarelli lipusta (PM)

Vasa Skyddskårs fana (ÖM)

Kiinalainen sotapäällikkö Sun Tzu teoksessa Sodankäynnin taito 600 e.a.a.

■ TEKSTI: ILKKA VIRTANEN

”Kun joukkoja käytetään massoittain, ne leviävät laajalle alueelle, jolloin korvat eivät kuule selvästi eivätkä silmät näe kirkkaasti. Siksi upseerit ja miehistö määrätään etenemään tai vetäytymään lipuilla ja viireillä annettavien merkkien mukaan ja liikkumaan tai pysähtymään kellojen ja rumpujen antamien merkkien perusteella. Näin rohkeat eivät etene yksin eivätkä pelkurit pakene.”

■ Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f.:n lippu.

- **Vaasan Tykistö – Wasa Artilleri 1710 – 1714**
 - Perustettu Suurta Pohjan sota (mm. Napuen taistelu) ja seurannutta Isoa vihaa varten
- **Vaasan Rykmentti – Wasa Regemente 1808 – 09**
 - Suomen sota varten perustettu

Suomen Suuriruhtinaskunta

- Venäläisiä joukkoja 1809 – 1817
 - Jalkaväkeä 300 – 400 miestä
- **Keisarillinen 2. Vaasan Suomalainen Tarkk'ampujapataljoona 1817 – 1830**
- **Keisarillinen 2. Vaasan Ruotupohjainen Tarkk'ampujapataljoona 1854 – 1863**
 - Krimin sota synnytti tarpeen
- Venäläisiä joukkoja 1863 – 1881
 - Nikolain kirkko 1862, Kivikasarmi 1866

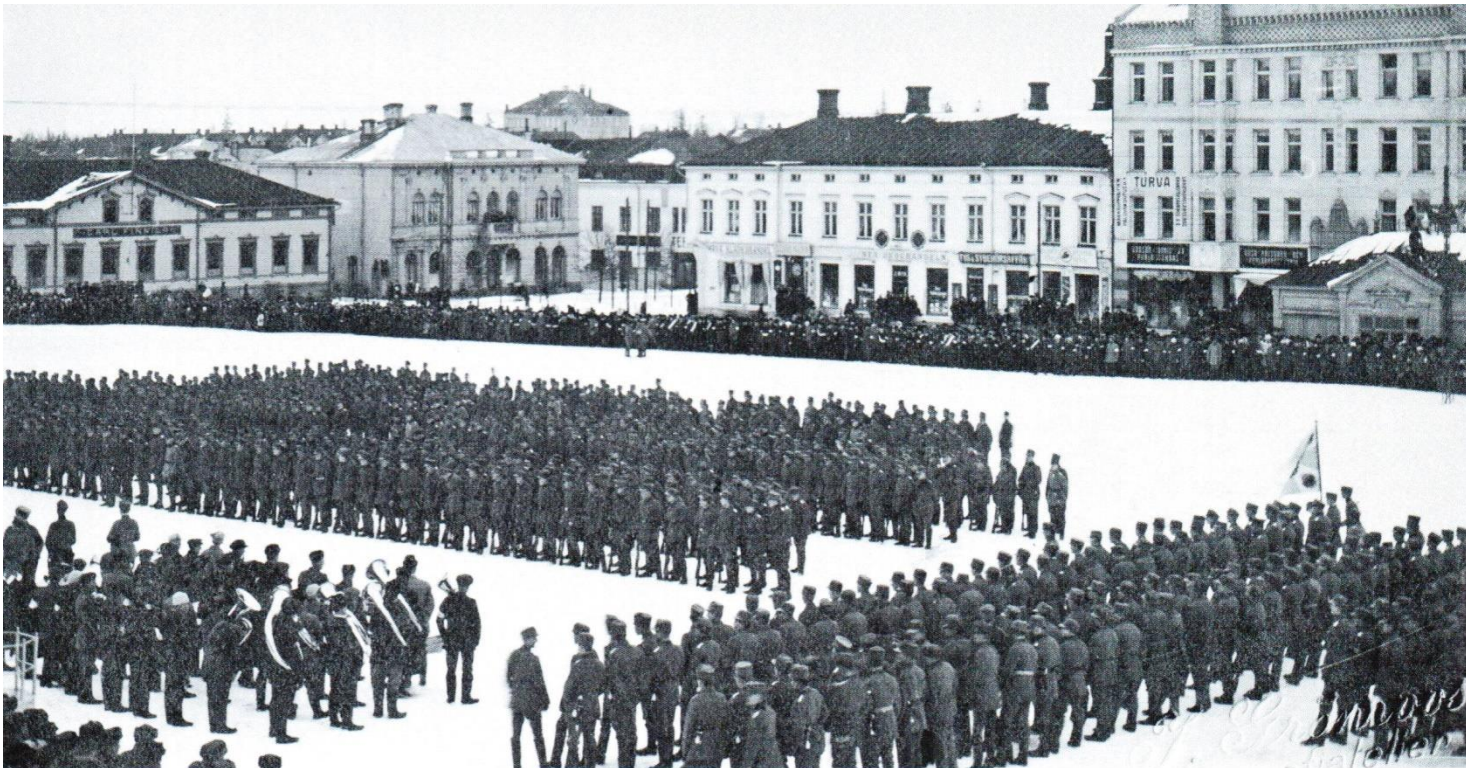
- **Suomen 3:s Vaasan Tarkk'ampujapataljoona**
1881 – 1901
 - Suomalaiskansallinen armeija, sekä upseerit että miehistö
 - Joka läänissä oma joukko-osasto
 - Vaasan kasarmialue rakennettiin tälle, ns. Vanhalle sotaväelle
 - Perustui asevelvollisuuteen, joka 10. mies arvalla, valitsematta jääneet reserviläiskoulutukseen kolmena kesänä yhteensä 3 kk, mm. Laihian Hulmilla
- Venäläisiä joukkoja 1902 – 1918
 - Rakuunoita (kasakoita), merisotilaita

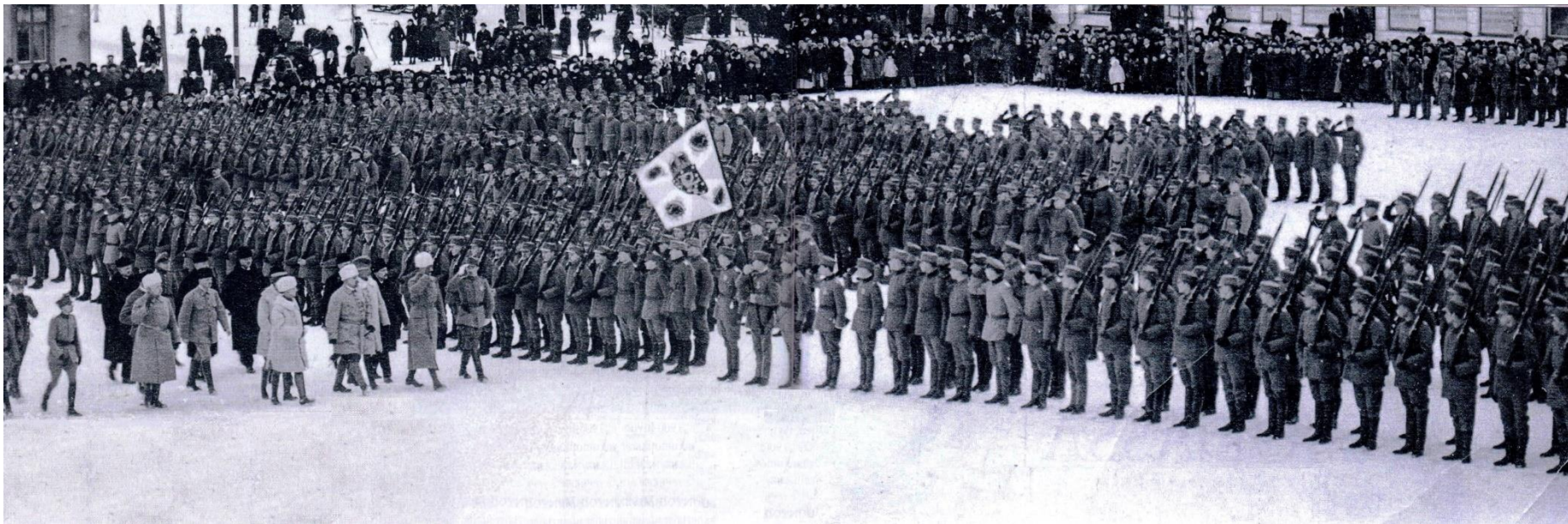

Suomen 3. Vaasan Tarkk'ampujapataljoona

Itsenäinen Suomi

- **Päämaja 19.1. – 9.2.1918**
 - Maaherran talossa (Mannerheim 19.1. – 27.1.)
- **Jääkäripataljoona 27.1. – 26.2.1918**

Alkuperäislippu (Sotamuseossa)

Näköiskopio vuodelta 2013

- **Jääkäriprikaati (osittain) 1918 – 1934**
 - **Prikaatin esikunta**
 - **Kaartin Jääkäripataljoona – Gardesjägarbataljonen**
 - Ruotsinkielinen 1922 – 1934
 - JP 27:n perinteen vaalija (Jääkärilippu, Jääkärimarssi)
 - Oma lippu 1923 (VR nauhoineen)
 - **Miinanheittäjäkomppania**
 - **Tiedonanto-osasto**
- **7. Erillinen konekiväärikomppania 1920 – 1928**

Riksförstämman, General Mannerheim[†]
håller parad med Bränsbrigaden i Wasa
den 28 ~~Febru~~ 1919.
Januari

Paraati Vaasan torilla 12.10.1919. Kaartin Jääkäripataljoona oli ryhmittynyt eteen (kuvan vasemmassa laidassa, ja sen takana olivat Miinanheittäjäkomppania ja Tiedonantovälineosasto. (Sotamuseo) 19.8.18 Vaasaan

- **Kenttätykistörykmentti 4 (KTR 4) 1934 – 1939**
- **53. Raskas It. Patteri 1941 – 1944**
- **Jääkäripataljoona 1 (JP 1) 1945 – 1957 (- 1964)**
 - Perustettu nimellä Polkupyöräpataljoona 1 1921 Terijoella, nimenmuutos JP 1:ksi 1936
 - JP 27:n perinteen vaalija (lipputangossa VR nauhoineen, kunniamarssina Jääkärimarssi)

- **Pohjanmaan Jääkäripataljoona 1957 – 1964**
 - JP 1:n nimenmuutos 1957
 - Siirto Sodankylään 1964 (siirtomarssi pääosin polkupyörin)
 - Sodankylässä nimi muuttui Lapin Jääkäripataljoonaksi, nykyisin osa Jääkäriprikaatia
 - Jatkaa edelleen PP 1:n, JP 1:n ja Pohjanmaan Jääkäripataljoonan perinteitä (lippu, Jääkärimarssi)

PohJP:n Sodankylään muuton 45-vuotismuistomarssi polkupyörin

- **Vaasan Rannikkopatteristo 1964 – 1998**
 - Perustettu Suomenlinnassa 1.12.1952 nimellä Ensimmäinen erillinen Rannikkotykistöpatteristo, 1957 nimeksi Vaasan Rannikkopatteristo
 - Vaasaan 1964
 - Suomen ainoa moottoroitu rannikkotykistöyksikkö
 - Lakkautettiin 1998, toiminnot siirrettiin Uudenmaan prikaatiin

VaaRPstön viimeisen saapumiserän I/1998 valaparaatin ohimarssin vastaanotto Kasarmintorilla 26.2.1998

Talvisotaa varten perustetut joukot

- Jalkaväkirykmentti 9 – Infanteriregemente 9 1939–1940
- Erillinen Pataljoona 20 – Avdelta Bataljonen 20 1939–1940
- III/KTR 8 1939–1940
- Raskas Patteristo 1 – Tunga Sektionen 1 1939–1940
- Raskas Patteristo 2 – Tunga Sektionen 2 1939–1940
- Raskas Patteristo 3 – Tunga Sektionen 3 1939–1940
- Raskas Patteristo 4 – Tunga Sektionen 4 1939–1940
- Raskas Patteristo 5 – Tunga Sektionen 5 1939–1940
- Raskas Patteristo 6 – Tunga Sektionen 6 1939–1940
- Raskas Patteristo 7 – Tunga Sektionen 7 1939–1940
- 3. Erillinen Raskas Patteri – 3:e Avdelta Tunga Batteriet 1939–1940
- Pohjanlahden Meripuolustus, Vaasan ja Oulun lohkot 1939–1940
- Tykistön Koulutuskeskus 2 – Artilleriskolningscentralen 2 1939–1940
- Kaasusuojeluvarikko / Gasskyddsdepån 1939–1945

Jatkosotaa varten perustetut joukot

- Jalkaväkirykmentti 61 – Infanteriregemente 61 ”Sextiettan” 1941–1944
- Erillinen Pataljoona 1 – Avdelta Bataljonen 1941–1944
- Kevyt Patteristo 13 (Simolan Patteristo) 1941–1944
- Raskas Patteristo 3 – Tunga Sektionen 3 1941–1944
- Raskas Patteristo 4 – Tunga Sektionen 4 1941–1944
- Raskas Patteristo 17 – Tunga Sektionen 17 1941–1944
- II/KTR 10, Raskas Patteristo 20 (Vuoriston Patteristo) 1941–1944
- Järeä Patteristo 4 – Grova Sektionen 4 1941–1944
- 10. Erillinen Järeä Patteri – 10:e Avdelta Grova Batteriet 1941–1944
- 6. Rannikkoprikaati, Siipyy – Tornio 1941
- Pohjanlahden Rannikkopataljoona / Pohjanlahden Rannikkovartiosto 1942–1944
- Tykistön Aliupseerikoulu 1942–1944
- Täydennysmittauspatteristo 1943–1944
- III/KTR 2 1944–1945

Hallinnollisia ym. yksiköitä

- **Vaasan Sotilaspiirin Esikunta 1917–1992**
- **Pohjanmaan/Vaasan Sotilasläänin Esikunta 1934–2009**
- **Pohjanmaan aluetoimisto 2010 -**
- **Pohjanmaan Sotilassoittokunta 1953–2013**
- **Suojeluskunnat 1917–1944**
- **Lotta Svärd 1922–1944**